

Χαιρετισμός Υπουργού Εξωτερικών, Νίκου Δένδια, στο 2^ο Διεθνές Συνέδριο Πολιτισμικής Κληρονομιάς με θέμα «Ελληνικός και Ισλαμικός Πολιτισμός. Οι θετικές πτυχές της αλληλεπίδρασης και οι προοπτικές της»

«Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι,

Με ιδιαίτερη χαρά πληροφορήθηκα την διοργάνωση του 2^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Πολιτισμικής Κληρονομιάς που ανέλαβε το Ινστιτούτο Εξωτερικών Υποθέσεων, σε συνεργασία με το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Η θεματολογία που επιλέχθηκε για την φετινή συνάντηση είναι επίκαιρη και απολύτως συναφής με όσα διαδραματίζονται στην περιοχή μας σήμερα.

Άλλωστε, η Μέση Ανατολή και η Βόρειος Αφρική συνδέονται με χιλιετίες κοινής ιστορίας με την Ελλάδα.

Οι πολιτισμοί και τα θρησκευτικά δόγματα που γεννήθηκαν και άνθισαν στην περιοχή αυτή αλληλοεπηρεάστηκαν.

Ρεύματα του Ισλάμ. Εκκλησίες του Χριστιανισμού και παλαιότερες δοξασίες. Στοιχεία που συγκρότησαν πολυπολιτισμικές και πολυθρησκευτικές κοινωνίες.

Αυτές σήμερα κινδυνεύουν από ακραίες απόψεις. Απόψεις που επικαλούνται αναχρονιστικά θρησκευτικά προτάγματα, αναγεννώντας σβησμένα μίσση και αντιπαλότητες.

Αυτό ακριβώς συνέβη όταν η τουρκική κυβέρνηση αποφάσισε να μετατρέψει σε τεμένη δύο διαχρονικά σύμβολα της συνύπαρξης λαών, πολιτισμών και θρησκειών. Την Αγία Σοφία και τη Μονή της Χώρας. Μνημεία που έλαβαν, ακριβώς για αυτό τον συμβολισμό τους, τον χαρακτηρισμό των Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς.

Μάλιστα η ίδια η Τουρκία, με δικές της ενέργειες, είχε φροντίσει να χαρακτηριστούν ως μουσεία τα δύο αυτά μνημεία. Σήμερα, όμως, αποκόπτονται από τον ρόλο αυτό. Μετατρέπονται σε αντικείμενο πολιτικής εκμετάλλευσης, προκαλώντας απρόκλητα εχθρότητες και αντιπαλότητες που έσβησαν πολλά χρόνια πριν.

Είναι γεγονός ότι, ο Ελληνικός και ο Ισλαμικός πολιτισμός, είναι δύο μεγέθη άμεσα αναγνωρίσιμα στην ιστορία της λεκάνης της Μεσογείου. Οι επαφές και οι αλληλεπιδράσεις δημιούργησαν ιστορικούς και πολιτιστικούς δεσμούς μεταξύ των δύο πολιτισμών.

Στα πρώτα βήματα του ισλαμικού πολιτισμού μεταφράζονται στην αραβική γλώσσα τα περισσότερα λογοτεχνικά επιτεύγματα του ελληνιστικού κόσμου. Διευρύνθηκαν με αυτόν τον τρόπο το λεξιλόγιο και τα ιδιώματα της αραβικής.

Μέσα σε αυτήν την συνάντηση και την αφομοίωση των επιτευγμάτων του ελληνικού πολιτισμού, αναπτύσσεται η πνευματική περιέργεια και ο ενθουσιασμός των διανοουμένων του Ισλάμ. Έτσι δίδεται νέα ώθηση σε τομείς όπως η ιατρική, τα μαθηματικά, η φιλοσοφία, η αστρονομία, η αρχιτεκτονική και η αλχημεία.

Χαρακτηριστικό δείγμα αυτής της αλληλεπίδρασης είναι η ακριβής απόδοση του όρκου του Ιπποκράτη στην αραβική γλώσσα τον 9ο αιώνα.

Αντιστοίχως, οι βασικές παράμετροι της ελληνικής φιλοσοφίας των Αριστοτέλη και Πλάτωνα, βρήκαν ενθουσιώδεις υποστηρικτές και μεταφραστές μεταξύ των διανοουμένων και φιλοσόφων του Ισλάμ.

Παράλληλα, μέσα από αυτήν την επαφή, δόθηκε η ευκαιρία να διασωθούν μεταφρασμένα μεταξύ άλλων και στην αραβική γλώσσα, έργα και αποσπάσματα της αρχαίας ελληνικής παράδοσης.

Από πολλές απόψεις λοιπόν το Ισλάμ μπορεί να θεωρηθεί συνομιλητής της ελληνικής αρχαιότητας και του Βυζαντίου.

Ο πλούτος, λοιπόν, των ιστορικών και πολιτιστικών εμπειριών και οι θρησκευτικές παραδόσεις μπορούν να εξασφαλίσουν τη θετική συμμετοχή όλων στη λύση των σύγχρονων προβλημάτων και διενέξεων.

Μπορεί να εμπνεύσει για ένα κοινό όραμα, για μια δημιουργική και ειρηνική συνύπαρξη, επωφελή για όλους τους λαούς της Μεσογείου και της Μ. Ανατολής.

Στον 21^ο αιώνα που διανύουμε δεν επιτρέπεται σε οιονδήποτε να ανοίξει τους ασκούς του Αιόλου και για λόγους ιδεοληπτικούς να προκαλεί αποσταθεροποίηση περιοχών και κρατών στην περιοχή.

Εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες του Συνεδρίου.

Είμαι σίγουρος ότι θα αποτελέσει έναυσμα για να εκφραστούν πολλές γόνιμες απόψεις για το μέλλον, που δεν μπορεί να είναι άλλο από κοινό και ειρηνικό για όλους τους λαούς της περιοχής».